

Samrådsyttrande Svenska kanotförbundet rörande restaurering Rotälven.

Diarienummer **582-4166-2022**

Vi har tagit del av samrådsunderlaget rörande restaureringsarbeten i Rotälven rörande sträckan Rotensugnet-Rot Övre Kraftverk. Sträckan har en jämn gradient och rinner genom en vacker dal som inbjuder till turpaddling. Vattenföringen är dock låg vilket begränsar antalet paddelbara dagar per år. I norra Dalarna finns flera längre kanotleder för flerdagarssturer vid högvatten (Fulan, Fjätan, Göran m.fl.) vilket lett till en jämförelsevis lägre besöksfrekvens vid Rotälven. Hela sträckan Rotensugnet-Rot finns beskriven som en kanotled i det tyska kanotförbundets ledförteckning vilket visar på ett internationellt intresse. Enligt uppgift (Dennis Franzén) nyttjar lokala kanotister främst sträckan Bössbod-Rot. Vi vill dock betona att tidsperspektivet måste vara långt då det hydromorfologiska resultatet av åtgärderna kommer att bestå över lång tid. Nya typer av farkoster som packkraft (se ref 1, kap. 2.4) kan i framtiden leda till ett utökat besöksstryck. Framkomlighet för paddelfarkoster (vid rimliga vattenföringar) bör därför vara en integrerad del av planeringsprocessen.

Vi är övertygade om att bra restaureringsarbete kan kombinera de biologiska restaureringsmålen med framkomlighet för paddlare. Hänsyn till rörligt friluftsliv och paddling är dock knapphändigt beskrivet i underlaget och inte tillfredställande integrerat i arbetsprocessen. En god planering anser vi förutsätter drönarbilder som underlag för att planera och kommunicera dragning av huvudfåror och utplacering av stenmaterial, se utförligare beskrivning i ref 1, kap. 6. För genomförandet anser vi det viktigt att samma underlag förmedlas till samrådspartners, arbetsledare och maskinförare så att alla led i processen har tillgång till samma informationsunderlag. Efter slutfört arbete anser vi att åtgärdade älvsträckor åter bör dokumenteras med drönare, som underlag för ev. efterarbete, dokumentation och i förlängning uppdaterade kanotledsbeskrivningar. Vi uppskattar ni tagit höjd enligt 4.3 om kompletteringar/justeringar behövs.

Vi anser att restaureringsbehoven i grunden kan uppfyllas genom att skapa vattensträckor med variation men ändå med en tydlig huvudfåra. Placering av enskilda stenar kan göra stor skillnad om en fors är paddelbar eller inte, utan att habitatsmålen därför behöver kompromissas. Vi noterar även att stor fisk har samma önskan som en kanotist om en djupfåra med den generella formeln att en fisk kräver ett "vattendjup 2,5 gånger mankhöjden". Det är glädjande att även tidigare restaurerade delar med onaturliga falltrösklar åtgärdas och förhoppningsvis ersätts av mer naturligt slingrande fåror med kanotvänliga bredder och kurvradier.

Säkerhetsmässigt vill vi särskilt betona vikten av att eventuellt ny tillförd död ved placeras säkert. I ref. 1 kap. 5.7 förklaras tydligare vikten av placering av kronan i nedströms riktning, med roten intakt som förankring. Det är att föredra att placera död ved i sidofåror istället för i huvudfåror. Vi utgår från att ingen sprängsten med vassa kanter återförs till strömfåran, liksom att alla armeringsjärn från utrivna ledkistor omsorgsfullt avlägsnas.

Bakom detta yttrande står också Friluftsförbundet, Mora efter samråd med Fredrik Svensson.

1. Ahnesjö, A. Hänsyn till forspaddling och rörligt friluftsliv med kanot vid restaurering av vattendrag, Svenska Kanotförbundet 2022, <https://www.kanot.com/globalassets/svenska-kanotforbundet/dokument/friluftspaddling/forsrestaurering/hansyn-till-forspaddling-och-rorligt-friluftsliv-med-kanot-vid-restaurering-av-vattendrag-skf-rapport-2022.pdf>

Kontaktpersoner: Lokalt Dennis Franzén
dennis.franzen@alvdalen.com 0708840250
Nationellt: Katinka Ingves
katinka.ingves@kanot.com 0766114303 och
Anders Ahnesjö anders.ahnesjo@telia.com
0705795072.

För Svenska Kanotförbundet 2022-06-03
Anders Danielsson
anders.danielsson53@outlook.com
0706675704